

РЎЗНОМА
1930 ЙИЛ
12 МАЙДАН
ЧИКА
БОШЛАГАН

Қонунчилик ва хуқуқ-тартибот учун!

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ИИВ ҲАЙЪАТИ НАШРИ

● 8 (2272)

● 1991 ЙИЛ 26 ЯНВАРЬ

● ШАНБА

● БАҲОСИ 10 ТИИИН

ЎзССЖ ИИВ ҲАЙЪАТИДА

ЎзССЖ ИИВ ҳайъатининг 25 январь куни бўлиб ўтган маълисида жумхурят ички ишлар идоралари ишининг 1990 йил якунлари кўриб чиқилди. Унда оператив ҳолатни яхшилаш борасида сезиларни ижобий ўзгаришлар юз бергани қайд этилди. 1989 йилга нисбатан жиноятчиликнинг ўсиш суръати секинлашди, унинг оғир турлари қисқарди, шахсий мулкни ўғирлаш ва жамоат жойларida ҳуқуқга қарши ҳаракатлар миқдори ўзгармади. 1989 йилга қаранганде беш мингдан кўпроқ жиноят қилган шахслар аниқланди, тўрт ярим мингдан зиёд шахс жиноятнига бўлган женоубарликка тортилди.

Шунга қарамасдан оператив вазият анча муракабалигида қолмоқда. Жиноятларнинг ялпи сони, муқаддам судланганлар ва балоғатга етмаганларнинг жиноят ҳаракатлари ўди. Очилмаган жиноятлар саломги ошиди.

Вужудга келган вазиятнинг асосий сабаби оператив-қидирив ва ҳуқуқбузарликнинг олдини олиши ташкил этишдаги очилмаган муаммолар йигилиб қолганинига.

Жиноятни очиш даражаси кўпинча тергов белгилайди. У ўз ишини бирмунча яхшилаш бўлсада, шу кун талабидан орта қолмоқда. БХСС фаолиятидаги ютуқлар камтарона қўринади. Чунки ҳалқ ҳўжалигида ғаразли жиноятчилик оммавий тус олди. Аксарият сунъий равишда туғрилаётган тақчиллик туфайли кенг ҳалқ оммасининг турмуш даражаси ниҳоятда пасайди. Чайқовчилик, пораҳурлики билан кураш самараси паст.

Участка инспекторлари ва пост-патруль хизмати бўлинмалари сонини кўпайтиришдан кўзда тутилган мақсаддаг тўла эришиб бўлинмади. Муқаддам судланганлар билан ишлаш даражаси қониқарсиз. Ичкилик-бозлик жиноятчиликка салбий таъсир кўрсатаётганига қарамасдан унга эътибор сусайган. Дайдилар билан кураш эса ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Бу жумхурятимиз ҳудудига ҳар хил қаланги-қасанги унсурлар кириб келишига йўл очмоқда. Йўл ҳаракати хавфсизлиги ва ёнгиндан саклаш борасида ҳам пишиб етилган муаммолар анча.

Тошкент тергов қамоқхонасидаги ҳолат учун тегишли раҳбарларнинг жавоб беришларига тўғри келди. Чунки қисқа вақт ичиди ба ерда ички марта фавқулодда ҳодиса юз берди. Аввалига ҳодимларни гаровга олишга, кейин эса беш нафар ҳавфли жиноятчилик қочириб юборишга йўл қўйилди. Шунинг учун қатор раҳбарларни лавозимидан бўшатишга қарор қилинди.

Бу йилги вазият ҳам хотиржамлика асос бермайди. Мураккаб шароитда ишлашга тўғри келмоқда. Шунинг учун фаолиятни тўғри ташкил этиш йўлларини пухта ишлаб чиқиш даркор.

ИИВ ҳайъати вазиятни соғломлаштириш, жиноятчилик билан курашни кучайтириш ва жумхурятда жамоат хавфсизлигини таъминлашга қараштилган амалий ҳамда ташкилий тадбирлар йигмасини маъкуллади.

Тергов қамоқхонасидаги қочган беш нафар айбланувчи ишлар идоралари ҳодимлари томонидан олиб борнилаётган машаққатли қидириш ҳақида ёзган эдик. Ҳодиса юз берган куннинг тонготарида қочоқлардан бирин 33 ёшли Алижон Миралиев фуқаролар томонидан ушланган эди.

ҚОЧОҚЛАРДАН ИККИНЧИСИ ТУТИЛДИ

Яқинда Янгийўл шаҳрида қочоқлардан иккинчиси — босқинчилик ҳужумида айбланаётган 32 ёшли Петр Прядкин тутилди. Бу ерда ҳам фуқаролар ички ишлар идоралари ҳодимларига яқиндан ёрдам кўрсатишиди.

П. Прядкин қишининг аёзли кунларини ўзича пухта яширинган жойда ўтказиши ҳақидаги режаси пучга чиққанини ушланганида сезди. Энди қочган бешликдан уч нафари — энг оғир жиноят содир этишда айблана-

ётганлар — 27 ёшли Равшан Бўрнев, 25 ёшли Асатулло Султонов, 34 ёшли Ҳамидулла Қозоқловар очиши қолди.

Фуқаролардан яна бир бор улар ҳақида бирор маълумотга эга бўлсалар, «О2» рақами орқали энг яқин милиция бўлимларига хабар беришларини сўраймиз.

Ғ. ЖУРАЕВ

ЎЗЛИГИМИЗ ЙЎҚОЛМАСИН

АСРЛАР давомида ажоду авлодларимизнинг қонконига сингиб кетган тушунчабор. Спиртли ичимликлар истеъмол қилиш ўзбекларда мутлақа кечириб бўлмас гуноҳ ҳисобланади.

Шунинг учунми кўча-кўйларда, бекатларда юний сархушлик кайфини суруб чайкалаётган ёки думалаб ётган қишиларни кўрсанам, ачиниш ва газабдан ўзимча тутқиб кетаман. Ҳатто бозор иқтисодиёти бўсағасида вужудга келган тақчиллик, қолаверса, пул қадрсизланиши ҳам кўпичлини бу йўлдан қайтаролмаянти. Алҳазар!

Яқинда Тошкент шаҳри Ленин туманида жойлашган тибий ҳушёрхонада бўлдим. Хизматчилар билан ҳам қилиш қонунларни бузилгани аниқланган.

Булар шу йилнинг 21 январь кунги «мехмон»ларимиз, — дея изоҳ берди ҳушёрхона бошлиғи, милиция капитани Фикрет Қосимов.

Гафуров Латиф — 1967 йилда туғилган, буторолик, вақтинча ҳеч қаерда ишлайди. Кеч соат 9 ларда шаҳримизнинг Киров кучасида ушланган. Яхшигина масти бўлган.

Гафуров Ҳасан — 1964 йилда туғилган. Қўшини Ленинобод вилоятининг Үратепа шаҳрида турди, жамоа ҳўжалиги аъзоси. Бу ҳам кеч соат 9 ларда «Зарафшон» ресторани яқинидан ушланган.

Адҳамов Ҳамидулла — 1956 йилда туғилган, Чилонзор даҳасида истиқомат қилиди. «Курувчи» ширкатида бўёқчи бўлиб ишлайди. У кеч соат 7 да Киров кучасида ҳушёрхона хизматчиларига дуч келган.

Нураев Икром — 1938 йилда таваллуд топган. Тошкентнинг Октябрь туманида яшайди. «Ўзбекистон ССЖ ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги» номли тикувчилик ишлаб чиқарип бирлашмасида юк туширувчи бўлиб ишлайди.

→ Январь ойининг ўтган 20 кунидан 180 киши масти ҳолда келтирилди. — дейди профилактика кабинети хисобчи-котибаси Гулнора Холиқова. — Шуударнинг кўпичлигидан бўлди.

Тавба демай илож йўқ. Муқаддас китобларда макруҳ деб таъкиланган заҳри қотилга намунча ружу кўймасак? Нахотки ўз акл-идро-кимиздан кўра шармандаликни афзал билсак? Бизга нима бўлди ўзи?

Сир эмас, бугунги кунда спиртли ичимликлар билан савдо қилувчи дўкондарнинг пештахталари бўм-бўш.

ёрини, оиласини, ҳатто ўзини унутади. Бу қиёмат-қоим эмасми?

Энди мана бу рақамларга эътибор беринг. 1989 йилда мазкур ҳушёрхонага З минг 510 киши масти ҳолда келтирилган бўлса, 1990 йилда З минг 702 киши келтирилди. «Хурмати бекиёс» маконда «мехмон» бўлган олий ўқув ўтириларни ташкилга ишламиш. «Бечора»ни шармандаликдан асрароқчи бўламиш. Алҳол, шу ҳатти-ҳаракатимиз билан уни «борса қайтмас» йўлга равона қилаётганимиз ҳаёлмизга ҳам келмайди.

Шаҳримизда саноат корхоналари кўп. Шу боис ҳушёрхона «мехмон»ларининг салмоқли қисмини ишчилар ташкил этади. Лекин бу ерда ҳам бир фикр ҳукмрон. Корхона шаънини ҳимоя-қилиш керак. Шу боис кўпигина корхона ва ташкиллар мутасаддилари ҳушёрхоналардан келган хабарларни жавобсиз қолдиришмоқда. Еки бизда ундай одам йўқ, деб жавоб қилмоқдалар. Бу—пешонастига «арақхўр» деб тамга босилган ишчини мулзам қилиб, тартиба чиқириш ўрнига уни заҳри қотил бағрига итариш билан барорб.

Октябрь, Киров, Чилонзор, Собир Раҳимов. Сиргали туманлари озиқ-овқат савdosи идоралари ана шу фикрга ёрқин мисол бўла олади. Кейинги пайтда шаҳримизда (шу жумладан бутун жумхурятимизда) турли-туман ширкатлар ёмғидран кейинги қўзиқорин мисоли кўпайиб кетди. Ширкат дегани пулли ҳалқ ибораси билан айтганда, «ёғли» жой. Шундай экан, ўша ширкат раҳбарлари ҳушёрхонага тушибди, деган гапга таажжуబлаймаса бўлади.

— Мантиқизлини қаранг, — дея Гулнора Холиқова сұхбатга қўшилади. — ширкат раиси, айтайлик, қўлга тушган бўлса, биз хат жўнаттанимиз билан ўзига-ўзи чора кўрмайди-ку? Шу боис ўша ширкат жойлашган туман ижроия кўмитасига хат юборамиз. Ижро-кўмдагилар эса... бу ҳақда ширкатларнинг ўзи бош қотирсан, бизни тинч қўйингилар, деган мазмунда жавоб кўришништи...

...Ана, янги «мехмон»лар «ташириф» буюрди. Эрталаб чироили кийинган, ҳатто галстук тақиб кўчага чинкан одамлар. Энди эса ҳамма ёги лой, ёқа-вайрон. Улардан келаётган бадбўй ҳидга чида бўлмайди.

Уларга қараб яна кўнсими ни оғрикли савол эзади: ўзлигимиз қаёқда қолди?

Раҳмонали Қосимов

Агар учтўрт киши йигилиб, қаердадир содир этилган бирор жиноятни ўзаро мұқомама этишса борми, тамом деяверинг. Милициянинг шўрига шўрва тўклиди. Ҳатто шу даражага бориб етишадики, милиция ходимларини ўша жиноятчиларнинг ҳамтоворига ҳам чиқариб кўйиншиди.

Ҳайрият, бу борада ижобий ўзариси ўз берди. Жумхуритимиз Олий Конгаси «Милиция ходимларини ижтимоий ва ҳуқуқий жиҳатдан ҳимоя қилишини кучайтириш тўғрисидан» иттифоқда биринчи бўлиб конун чиқарди. Биз бундан жуда мамнумиз. Чунки бу конун милиция ходими манфаатини, энг муҳими инсонийлик гурӯрини муҳофаза этишида зўр қалқон бўлди. Мана мисоллар.

1960 йилда туғилган Еркин

КОНУН ҚОҒОЗДА ҚОЛМАСИН

Атаев Хива туманинда Оғаҳий номли жамоа ҳўжалигида истиқомат қиласди. Касби — ошпазлик. Милиция ходимининг конуний талабларини бажармаганини учун унинг ҳаттиҳаракати ҳужжатлаштирилиб, ҳалқ судига юборилди.

Конунбузарга Узбекистон ССР жиноят мажмусининг 187-моддасига асосан 50 сўм жарима солинди.

1957 йилда туғилган Эгам Раҳимов Хива шаҳрининг С. Лазо кўчасида яшайди. У ҳам милиция ходимининг конуний талабларини бажармаган ва устига устаси унга моддий зарар келтирган. Қолаверса, бу кимса қайноаси Ша-

рифа Матёкубовага оғир танжароҳати етказгани ҳам маълум бўлди. Унинг устидан жумхуритимиз жиноят мажмусининг 91-моддаси 2-банди асосида жиноий иш кўзатилиган.

Бу яхши. Чунки ҳалқимизда «Бирни кўриб фикр қил, ўнни кўриб зикр қил» деган нақл бор. Ана шу ҳаракатларнинг конун доирасида бошқаларга ҳам сабоқ бўлса ажаб эмас.

Лекин... Куронбой Ҳудойберганов Хива шаҳрида «Ноёв» кўчаси 50-йода туради. Сув ҳўжалиги тармоғидаги механизациялашган кўчма колоннада ишлайди. У ҳам ми-

лиция ҳодими талабларини адо этишдан бош тортган. Бу ҳақдаги ҳужжат ўтган йилнинг 4 декабрь куни Хива шаҳар ҳалқ судига юборилган. Иш ҳанузгача кўрилмаётir.

Карим Салаев Хива шаҳрининг Наримонов кўчасидаги 22-йода яшайди. Шаҳар тураржойдан фойдаланиш бошқармасида пайвандловчи, Милиционер талабига бўйсунишдан бош тортган. Бу киши ЎзССР жиноят мажмусининг 187-моддасига асосан айбланиши керак. Тузилган ҳужжатлар ўтган йил 10 декабрь куни ҳалқ судига юборилган. Лекин ҳалқ суди томонидан ҳеч қанақча чора кўрилмаган.

ҚИЛМИШ-ҚИДИРМИШ

Андижон шаҳридаги иппазлама ишлаб чиқариш бирлашмаси жумхурят енгил саноат вазирлиги тармоғидаги энг йирик корхоналардан бири. У қарийб 82ектар майдонни эгадлаган.

Корхонанинг ип йигириш мато тўқиши, оҳорлаш, пардозлаш, гул босиши ва бошқа жараёнларга ихтинослашган фабрикалари чет эллардан келтирилган замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Бундай қарангда унумли меҳнат қилиш учун барча шарт-шароитлар муҳаъе, белгиланган режалар ҳатто ортиги билан адо этилаяпти.

Лекин ҳайрон қоладиган томони шундаки, бирлашма ўз ҳаражатларини маълум бир пайт маддий жиҳатдан қопполмай қолди.

Бу ҳол бора-бора ҳатто тармоқ раҳбарларини ҳам сергаклантириб қўйди. Мавжуд аҳвол ҳар томонлама чуқур ўрганилгач, сир аён бўлди. Таашмачилар чидаб бўлмас даражада авжга минган экан.

Шу боис бирлашма маъмурини ёрдам сўраб, ИИВга мурожаат қилди. Бу мурожаат инобати олиниб, корхонани текинхўрлар чангалидан муҳофаза этиш Андижон вилоятини ички ишлар бошқармаси қошидаги соқчилик бўлимiga юклатилди. Шундай қилиб, соқчилик бўлуми милиционерлари 1990 йил бошидан ишга киришдилар.

Халқимизда ўрганган кўнгил ўртанса қўймас, деган нақл бор. 2-оҳорлаш-бўяш фабрикаси цех устаси хумор дардига чидолмади. Ўтган йилнинг 13 декабрь куни ярим тунда шу цех машинисти билан тил бирктириди. Ё. омад, деб деворни тешиб, 6 минг 580 сўмлик ёки 5 минг 819 метр газла-

манни олиб чиқиб кетишига тайёр қилиб қўйиншиди. Минг афсуски, оғиздаги луқмани ютиб юбориши бу сафар уларга наисбети этмади. Соқчилик бўлуми ходимларнинг ҳушрлиги ишнинг белига тепди.

Бўри бўридан қолса қулогини кесади, деганларидек яна шу фабриканинг уч нафар ишчиси 2 минг 677 метр сурпни орқалашди. Лекин улар ўмарилган нарсаларни белгиланган манзилтacha олиб боришилмади.

Буни қарангки, мазкур фабрикада милиция «қопқо-

метр газламани қўлтиқлаб олди, ҳолос. Аммо нима учундир қоровуллар уни ўйлакдан ўтказмадилар.

Ю. деган шахс, афтидан сенлар қилолмаган ишни мен уддалайман, деб чиранган кўринаиди. Ўзининг И 17-08 АН рақами 1 минг 301 метр матони қўрқмасдан жойлади. Доно ҳалқ бундайларга ҳам мос тушадиган мақонни тўқиб қўйган. Бузоқнинг юргургани сомонхонагача. Ю.нинг чирапини дарвозагача етди, ҳолос.

диса ётоқхона фаолиятини тафтиш қилишга асос бўлди ва натижада 32 минг 879 сўмлик камомад аниқланди.

Мен бу мисолларни эринмай келтиришимдан мақсад Андижон ип-газлама ишлаб чиқариш бирламасининг кўпсонли ишчи-хизматчиларни хушрлиникка чақирмоқчиман.

Юқоридаги 226 киши ҳалқ мулкига кўз олайтиргани учун, албатта, лойиқ жазо оладилар. Лекин ҳалқ ким? Сиз ва биз.

Шундай экан, ўз мулкизни ёмон кўзлардан асрэйлик.

Революция ҲАСАНОВА, милиция капитани.

МУҲАРРИЯТДАН: юқоридаги танқидий хабаримизни ўқиб, ётироҳ билдиришингиз мумкин. Ошкоралик бўлгандан кейин, чинакам ошкоралик бўлсинда. Андижонда шунча ташмачи бор экан, нега уларнинг исми аниқ ёзилмайди, дейишигиз мумкин.

Марҳамат, биз сизларни қўйидаги фотосуратлар орқали ип-газлама комбинатининг янги ташмачилари билан таништирмоқчимиз.

1. 1963 йилда туғилган чилангар Довудбек Рўзиев шу йил 13 январь куни 10 метр газламани ўмармоқчи бўлгандиша ушланди. Кейин қилмиши зазига 100 сўм жарима билан кўшиб қайтариша мажбур бўлди.

2. Электрик Акром Нишонов эса 1968 йилда туғилган. У ҳам 13 январь куни 4 метр газламани ўғирлашмоқчи бўлди. Бу не кўргиликки, шу матони 100 сўм жарима билан кўшиб қайтариша мажбур бўлди.

3. Гул босиши цехи ишчини Эсонбай Үринбоев ҳам 13 январь куни эгри кўллилиги учун мулзам бўлди.

Хива шаҳар ҳалқ судининг конунга бундай муносабатини қандай изоҳлаш мумкин? Ахир, конунда: «...187-1, 187-2, 187-3, 187-4 моддаларда назарда тутилган маддальарда ҳужжат ўтган йилнинг 4 декабрь куни Хива шаҳар ҳалқ судига юборилган. Иш ҳанузгача кўрилмаётir.

Карим Салаев Хива шаҳрининг Наримонов кўчасидаги 22-йода яшайди. Шаҳар тураржойдан фойдаланиш бошқармасида пайвандловчи, Милиционер талабига бўйсунишдан бош тортган. Бу киши ЎзССР жиноят мажмусининг 187-моддасига асосан айбланиши керак. Тузилган ҳужжатлар ўтган йил 10 декабрь куни ҳалқ судига юборилган. Лекин ҳалқ суди томонидан ҳеч қанақча чора кўрилмаган.

К. ХУДОЙБЕРГАНОВ, Хива тумани ички ишлар бўлуми бошлигининг ўринбосари, милиция капитани.

МУҲАРРИЯТДАН: Балким хивалик қозилар фаолиятига жумхурят Олий суди раҳбарлари баҳо беришар!

ҲАЁТДА шундай инсонлар бўладики, узоқ яшайдими-йўқми, ундан қатъий назар ўзларидан яхши ном қолдиришади. Бошқача айтганда, умр деб атамни иккита эшик орасидаги йилларни сермазмун ўтказишида.

Сиз ва бундай кишилар билан бир неча йиллаб бирга ишлаб, хизмат жойида ҳар куни ёнма-ён ўтирамиз. Назаримизда абдул-абад бирга бўладигандек. Лекин...

Мен бу сатрларни битабтиб, умринг 15 йилни сермашақат, беҳаловат касбга баҳшида этган марҳум дўстимиз Гафур Нишоновни назарда тутаяпман.

ХОТИРА

ЎТГАНЛАРНИ УНУТМАЙМИЗ

Бир гапириб, ўн куладиган хушчақча ўргонимиздан жудо бўлишдек машъум кулфатини босдан кечирганимиз. Лекин ҳалинануза тақдирнинг аччики зарбасига чоннолмаймиз, тўғрироги шонишини хоҳламаймиз. Қачон бўлмасин, унинг нурли чехраси, тиришқоқлиги кўз ўнгимиздан кетмайди.

Жумхуритимиз ИИВ «Постда» рўзномаси қайта тиклантилиги муносабати билан ҳадитининг сўнгти дақиқаларигача қасамёдига содиқ қолган ҳамкасмиз ҳақида ўқувчиларга ҳикоя қилиши лозим топдим. Зеро бўхаммамиз учун сабоқ бўлса ажаб эмас.

Гафуржоннинг қандай меҳрибон, ҳақиқатгўй, тўғри-сўзларни, мардлиги-юқилларни, эл-юрготирор жамларни йўлида тини-туманимиз ИИБдаги ходимлардан сўранг, у участка вакили бўлиб ишлаб ҳудуддаги кишилардан сўранг. Гафуржон ўзининг одамохунлиги билан уларнинг ҳар бири қалбидан жой олган, десам мубоблағ бўлса ажаб эмас.

Гафуржоннинг ҳақиқатгўй, тўғри-сўзларни, мардлиги-юқилларни, эл-юрготирор жамларни йўлида тини-туманимиз ИИБдаги ходимлардан сўранг, у участка вакили бўлиб ишлаб ҳудуддаги кишилардан сўранг. Гафуржон ўзининг одамохунлиги билан уларнинг ҳар бири қалбидан жой олган, десам мубоблағ бўлса ажаб эмас.

У юқорида айтгандек, милиция участка вакили эди. Айни пайтда ҳуқуқ-тартиботнинг бошига соҳаларини ҳам мукаммал ўзлаштириб олганди. Моҳир изқувар сифатида содир этилган кўплаб жиноятларни иссиғида фош этишига ҳиссасини қўшган. Дўстимизнинг хотирасини абдийлаштириш — биз учун шу кундаги энг муҳим масала. Яқинда туман кисомол қўмитасига Алишер Навоий, Усмон Юсупов ва Абдулла Қадҳор номли мактаблардаги пионер отрядларидан бирига марҳум сафдошнимиз номини бериш тақлифини билдиридик. Шунингдек, туманимиздаги ёшлар ва ўсимирлар спорт мактаби билан ҳар йили мөхир спорчичи Гафур Нишонов соворини учун кураш мусобақаларини ўтказишига келинди. Ф. МАЛИКОВ,

Ильч тумани ИИВ бошлигини ўринбосари, милиция капитани.

«МИЛИЦИЯ ҚАЁҚҚА ҚАРАЯПТИ?»

— Тунов куни фалон бекатда турғандык. Шу пайтада, пуримги кийингидеги шундоққина ёнимда турған бир аёлнинг бошидаги қалғонин олиб қосча бўладими. Бечора аёл ҳай-ҳайлаганича қолаверди.

— Э, нимасини айтасиз, кечагина автобусда бир кишининг чўнтағини кесиб кетишди. Бу мелиса деганлари қаёққа қарайпти ўзи?...

Агар кўчада йўловчилар сұхбатига қулоқ тутсангиз, кўпчиликнинг оғизда ана шундай миш-мешлар.

Аслида бу миш-мешларда жон бор. Негаки, ҳаво совук, йўллар яхлаган. Бу меҳнат қилинг бўйни ёр бермайдиган, ишламасдан тишишга одатланганларга кўл келапти. Чунки совуқдан дийдираб турған кишини тунаш жўнроқ, қолаверса кочиб қолиш ҳам осон.

Иккинчи томондан, ўғриларга милиция эътибор қилимаяпти, деган фикрга қўшилиб бўлмайди. Тошкент шаҳар ички ишлар бошқармаси томонидан йўловчи транспорти бекатларига, одамлар гавжум жойларга оператив гуруҳлар биринтириб қўйилганлиги бунга мисол бўла олади. Бундан ташқари жамоатчилик фаолла-

ри иштирокида рейдлар ўтикашиб ҳам тошкентликлар хотиржамлигини таъминлаш борасида ижобий самара бермоқда.

Яқинда қизиқ воқеа содир бўлди. Трамвай ҳайдовчиси Р. Жуматов йўловчиларни «Самарқанд» автобекатигача олиб бориб, кўпчиликнинг ҳожатини чиқарди. Кейин эса салонда одам камайгач, 1966 йилда туғилган А. Чикнеевнинг қўлидаги соатини ва 21 сўм пулини тортиб олмоқчи бўлди. Жабрланувчи милиция ходимлари ёрдамида зўравон ҳайдовчи чангалидан халос бўлди.

Мана бу воқеа ҳам милиция ходимларининг эл-юрт осоишталиги йўлида тиним билмайтганларига бир мисол бўлса керак. Тунги соат бирларда «3199» рақамли троллейбус салонида номаълум мастиластлар 1975 йилда туғилган А. исмли кизининг но мусига тажовуз қилиши. Табиики, бу маҳалда кўчада одам сийрак бўлади, кўрганлар эса оч қорни, тинч кулем, деганларидек ўзларини кўрмаганга олишади. Баҳтина қарангки, бедор милиция ходимларигина бечора кизни кутурган мастилардан сақлаб қолиши.

Кундуз соат 12 ларда манзил томон обиг бораётган 91-автобус салонида қий-чув кўтарили. 1961 йилда туғилган, ёч қаерда ишламайдиган Д. тумонат одам ичидаги йўловчи Абдувалиевнинг паспорти ва 53 сўм пулини ўғирлашга журъат этди. Одатдаги ёл: бир автобус одам биттагина ўғрига миқ этолмади. Ўғри тумшуғидан илингандан кейинги ўзаро шивир-шивир бошланди:

— Яхшиям мелиса бор экан. Йўқса бир бечора пешона тери эвазига топган акласию паспортини олдириб қолаверарди..

Хуллас, бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Утказилган тадбир ҷоғида 35 нафар чўнтақкесар, 11 нафар талончи, уч нафар зўравон қўлга олинди. 21 нафар транспорт ойналарига тош отиб синдираётган ўспиринларга чора кўрилди.

Айтмоқчиманки, ҳурматли ҳамшаҳарларимиз «милиция қаёққа қарайпти» деб тинчлик посбонларини камситиш ўрнига уларга амалий ёрдам берсалар, нур устига аъло нур бўларди.

Икром РАҲИМОВ,
милиция майори.

ТЎРГА ЎЗЛАРИ ИЛИНИШДИ

9 январь куни саҳарда Киров тумани ИИБ 1-милиция бўлинмасига ранги-рўйи бир ҳолатдаги киши кириб келди. Ўзини хиёл тутиб олгач, у такси ҳайдовчиси эканлигини айтди ва бир неча соат илгари бошидан кечган ҳодиса ҳақида сўз очди.

— Тунги соат иккиларда Ленин туманинда бозор ижинида машинамга корейс милиатига мансуб беш нотаниш ўйгит ўтириб, Юносод бода даҳасигача олиб бориб қўйишини сўрашди. Айтган жойларига етиб келганимда, тўсатдан пичоқ ўқталиб, 310 сўм пул, кўл соат ва ҳайдовчилик гувоҳномамни тортиб олиди. Ҳеч бўлмаса гувоҳномамни ташлаб кетинглар, деб худонинг зорини қўйдим.

— Нима дейиши? — сўради унинг кўргазмаларини қоғозга диққат билан тушираётган милиция ходими.

— Э, эртага Қўйлиқка келсанг, ўзимиздан сотиб оласан деб, вақтни айтиб кетиши.

Босқинчилар ташлаган тўрга ўзларини илнириш имконияти туғилгани учун Киров тумани ИИБ ходимлари режани пухта ишлаб чиқиши. Ииллар давомида ортирилган катта тажриба ва ўкув туфайли 1-милиция бўлинмаси бошлиғи милиция капитани Равил Ҳамзин, жиноят қидирив катта оператив вакили милиция катта лейтенанти Рафик Ҳайдаров, катта оператив вакил Фарҳод Азизов, оператив вакил Баҳром Низомов, участка инспектори милиция майори Абдумажид Кудайбергановлар келишилган пулни олиш пайтида уларни талофатсиз ушладилар.

Қўлга олинган беш нафар ўйгитнинг уч нафари талончилик қатнашчилари бўлиб, иккиси нафари эса бутуннитифоқ қидириувинда бўлган жиноятчилар экан.

Такси ҳайдовчинини ташлашда иштирок этгайлардан яна иккиси кишининг шахси аниқланиб, уларни қўлга тушниш чоралари кўрилмоқда.

Мұҳабbat ИБРОҲИМОВА,
«Постда» мұхбери.

ЭР КИШИНИНГ ҲУНАРИ

Дунёда ўйгит кишига қўл келадиган касб-ҳунарнинг сон-саноги йўқ. Ахир, ўйгит кишига қирқ ҳунар оз деб бежиз айтмайдилар. Мана шу сон-саноқсиз касблар қаторида фуқаролар осоишталигининг пособни бўлмиш милиционерлик том маънода эр кишиларгина уддалайдиган вазифа, бурч. Ҳар бир касб ёки ҳунарнинг танланishi, унга меҳр қўйилни эса бесабаб юз бермайди. Олма олмадан йироқ тушмаганидек, куол фарзанди куол, дехқон боласи эса дехқон бўлиб етишиши табини. Аммо бизнинг касбда-чи? Хусусан, сизга таништироқчи бўлганимиз милиция капитани Саъдулла Холиқназаровга ушбу серманаққат касбни танлашида нималар турткি бўлдийкин? Балки бунинг боисини унинг оиласидан излаш керадир?

— Йўқ. — дейди Саъдулла бунга жавобан, — сулоламизда милиция сафида хизмат қилганлар бўлмаган. Бироқ, болалигидан бу касбга кишиниб қолганман. Ахир,

болаларнинг деярли ҳар иккитасидан бирни болалигига милиционер амакиларга катта ҳурмат ва ҳавас билан қараши сир эмас-ку. Бироқ йиллар ўтиб, улардан жуда кам қисмигина бу касб этигини тутиб кетишида. Мен эса келгусида албатта ушбу касб эгаси бўлиши дилимга қаттиқ тугиб олгандим. Шу сабабли ҳам ўзим яшайдиган Пушкин номидаги ўзро ҳўжалиги марказидаги таянч пунктга дарсдан бўш пайтларим бориб турадиган бўлдим.

Саъдулла ўрта мактабни тамомлаб, Совет Армияси сафида хизмат қилиб юрган кезларида унинг муддаоси янада қатъйлашди. Хизмат сафида она-қишилогига қайтгача, тўғри ҳеч иккимизни муддаосини айтди. Турли-туман керакли ҳужжатлар, сұхбатлар ва синовлар сўнгига уни нохия ични ишлар бўлмишга ишга қабул қилиши.

Кичик сержант унвони билан милиция сафига қабул

қилинган Саъдулла ҳар бир тоғишини ўз муддатида бажаришга интилди. Қийналган пайтларида тажрибали милиция ходимларидан маслаҳат олди, ўз касбнинг нозик сир-асорларини пухта ўрганишга ҳаракат қилиди. Қаловини топсанг қор ёнади, деб бежиз айтмagan экан. Касбга бўлган меҳр, орзу йўлидаги интилиш унга қанот баҳси этди. У Тошкент шаҳридаги махсус ўрта милиция мактабига ўзишга кирди. Бу мактабни ишдан ажralмаган ҳолда 1979 йили муваффақиятли тамомлаб, ўрта маълумотли юрист эканлиги тўғрисида диплом олди.

Мана шу ўтган давр мобайнида қайси вазифага тайинланасин, ўз бурчини вижданан адо этди, колектив, халқ ҳурматига сазовор бўлди. Эндиликда С. Холиқназаровни кўпчилик яхши таниди, халқимиз осойиштаги йўлидаги хизматларини ўзига олиб уни доимо ўзозлашади.

Милиция капитани бугун

Борис ВАСИЛЬЕВ

Фурдончанинг қайтарилиши

(ҚИССА)

рия старшинага юзланди, мен бошлиқлардан бирорта си билан гаплашмоқчи эдим.

— Агар аризангиз бўлса яхшиси қабулхона топширилган. Анови ердан ўнгга қайриласи ёки менга ташлаб кетинг. Фамилиям Клюев.

Ревзин ишончсизлик билан старшинага, кейин ёник эшикка қарадида, боягина қўлида гижимлаб турган кўримсиз шапкасини бошига кия бошлади.

— Қабулхонада кўп бўлганман. Ҳаммаси бефойда.

— Бекорга хафа бўляпсиз, отаҳон Тартиб шунача Нима хабар қилмоқчи эдингиз? — сўради посон.

Қария иккиланиб қолди. Кейин яна шапкасини ечди, чап қўлида пальтосини ушлаб, ўнг қўлини унинг ични чуқур чўнтағига солди. Старшинага хомуш тикилиб, тики қоғозни сугурди.

— Марҳамат, ўтиринг, — таклиф қилиди старшина ёзувга кўз юргутиаркан. — Фуқаро Ревзин, айтингчи, бу ҳақда бирор кимсага оғиз очтансизми?

Девор бўйлаб чўзилиб кетган стуллардан бирида буқчайиб ўтирган қария бошини чайқади.

— Йўқ. Ҳозиргача ўзимни қўйгани жой тополмаяпман.

— Ҳозир кутиб туринг. Мен бошлиқларни хабардор қилай.

Қария старшинага қараб истеҳзоли кулиб қўйди. Унинг кўзлари: «Кўрдингми. мен ҳақ бўлиб чиқдим. Муштадай бошинг бунинг магзини чақолмайди. Қўриниб турибди, ҳали пати чиқмаган жўжхўройсан-ку деб масҳара лаётгандай эди.

Қария оstonадан ҳатлаб ўтмасдан Смолянинов уни таниди. Петропавловский торкўчасида аъзойи бадани қалт-қалт титраётган кучук-часи билан сайрга чиққан қарияни у ишга келаётби бот-бот учратарди.

(давоми бор)

Ут ўчирувчилик касби азалдан эъзозда. Шунинг учун ҳам бугун ССЖИ ИИБга қарашли Тошкент ўрта махсус ёнгидан сақлаш-техника билим юртида таҳсил олишига келаётган ёшларнинг охири қўринмайди. Иккиси йил мобайнида бўлажак ўт ўчирувчилик касбларига онд барча сир-асорларни қунт билан ўрганишида.

СУРАТДА: машқ пайти.

Александр КОШКИН суратга олган.

ги кунда ўз тажрибасини ёшларга қунт билан ўргатиб келмоқда, уларни сергаклика даъват этмоқда. Катта сержантлар Абдусалом Гафуров ва Набижон Назаров унинг шогирдлари. Саъдулла Абдусаломни, Набижонни участка инспекторининг кундалик юмушлари билан бирма-бир таништириди, керакли ҳужжатларни расмийлаштириш йўл-йўриклиарини ўргатди. Айни пайтда устози издан борган А. Гафуров ва Н. Назаровлар участка инспектори вазифасида ишламоқдалар.

Ҳа, Саъдулла — довюран, эчил, матонатли милиция ходими.

Ишда доимо сергак бўлиш, жиноятчиликка қарши курашда ҳушёрликка риоя қилиш унинг асосий шинори. Унинг бу ҳислатлари, айниқса, бутунги кунда ошкоралинига демократия ниҳоди остида қонунларни ҳурмат қилмаслик ва жиноятчилик нўпайиб бораётган бир шароитда қўл келмоқда.

А. ИБРОҲИМОВ. Беёвут тумани ични ишлар бўламиши бошлиқларни ўрибоси, милиция капитани.

Шанба уғашшұлағы

ИЖОДКОР ҲАМКАСБ ҲАҚИДА СҮЗ

Үйлар юрагимни үйиб
оладир.
Күкісмін тұлдірар
жүйшін садолар.
Күзларим олдидан
үтвар бирма-бір.
Иисонлар... Имконлар...
Бахтлар... Ҳатолар...

Бу мисралар Зикрилла Нематовнинг «Бедорлик» шеъридан олинган.

Халқ осойишталиги йүлида хизмат қилиб келаётган Зикрилланиң бу дунё дарлары чүкүр үйге толдиради. Бұхоро вилогты ички ишлар бошқармасыда ишлеш билен бир қаторда бадий ижод билан ҳам шуғулапшишга вақт топа олаётган Зикрилла Нематов үзиге хос услугуб эгасиді.

У шеърларда әр васфы, соғынч түйгүсінің күйлаш билан

бірге күндалик хизматыда шохид бұлаётган не-не адашған тақдирлар, бой берилған имконлар, үз құллары билан учы-

риб юборилған бахтлар, иродасызлик туфайли үйл қүйилған ҳатолар ҳақида ҳам мушоҳада юритади. Бу дунёнинг дарларының бефарқ қараб турулмайды. Үзгелар ғамини үз гамидек қабул қиласы.

1988 ыили Тошкентде үтка-зилған жумхурият әш ижодкорларының V семинар-кенгашыда Зикрилла Нематовнинг «Иккимизнің әңең ишкіміз» деб номланған шеърий тұплама яхши баһоланыб, жамоа тұпламалар қаторида чөп этишиңгә тавсия этилди. Уннинг «Сорғынч деб номланған шеъри Ортиқ Отажонов томонидан күйланып келиши ҳам халқ орасыда шоир бұлыб танилишиңға замин яратди.

Ҳәйлимда яшарсан әркам, Баҳор бұлыб, нозли әр бұлыб,

Билсанг мен ҳам яшарман ҳар дам,
Бедор бұлыб, сенға зор бұлыб.

Зикрилланиң ички ишлар ходимлары орасыда ҳам адабиет ва санъатта ихлосманд әшларни излаш йүйидеги ҳаракатлары таҳсинга сазовордир. Келгүсіда у бошқармада «Еш ижодкорлар» гурӯхини ташкил этиш ниятида.

Қалбы жүшкін садоларға тұла бу изланувчан йигитта биз халқ осойишталигини саклаш йүлида юксак мұваффакияттар, ижоднинг сермашаққат пиллапояларыны босиб үтишда сабр-тоқат ва омад тиляб қоламыз.

Асқар АЛИЕВ,
Бұхоро вилоят ИИБнинг бүлім бошлиғы үрнібосары,
милиция подполковники.

Еттиқат пардасын замынға
әйиб, Табиат үз құснин ифшо
айлади.

Ложувард самодан
инжулар әғиб, Она юрт жамолин зебо
айлади. Севги айвонида висол
хироми!

Бегубор юраклар
севинчга тұлды. Мұнаввар фалакнинг оппок
иňюоми, Мұқаббат пойига поїндоз
бұлды.

Маъсума нигорлар
кағтидаги қор, Фаррух йигитларнинг
күкісінің күзлар.

Ҳақиқдай лабларда
йүкдір ихтиёр,
Шириң әнтиқи-ла
олланар юзлар.

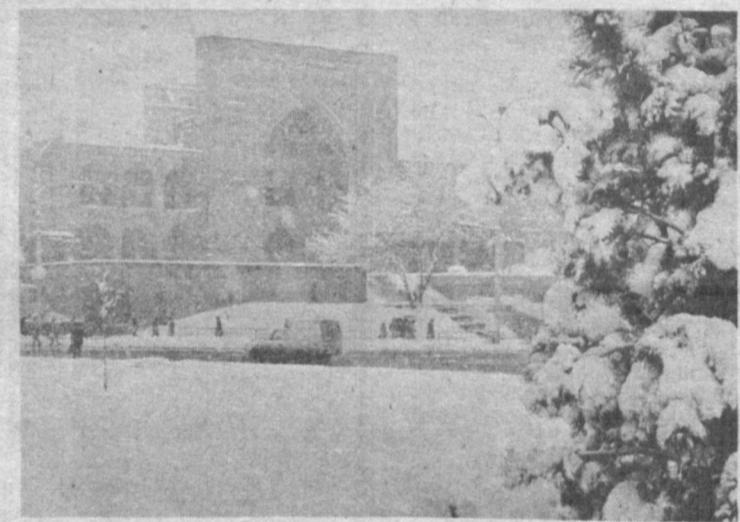
Бу оқлик ичида тонгдек
оқариб, «Күкалдош» бағрида
рухлар ухлады.

Боболар үйіда сукунат
қаріб, Хотирот үтмишдан сүзләй
бошлады.

...Зулмат чокин йиртіб
сақар күрінди, Дардли күнгілларға кири
яхшилиқ. Қор эмас, самодан имон
түкілди, Демакки, юртимда ҳоким
зәгулик.

Эркін САТТОРОВ

КУМУШ ҚИШ ТАРОВАТИ

ҚАТРА

ТОШДА ҚОЛГАН ГУЛ

Бу йүлдан ҳар куни юзлаб, минглаб кишилар у әқдан бу әкқа үтишади. Ҳар куни юзлаб, минглаб бахти-әр-бахтсиз, шодон-маъюс кишиларының оқи излары қолади бу йүлда. Үтаверишади, үтаверишади, үтаверишади...

Бу тонг ҳам йўловчилар қаёққадир шошилади. Бири уйига, бири ишига, бири яна аллақаёққа.

Ана, бугун ҳам кўрмоқчи бўлганим—нуроний чехрасига йиллар армони ажин бўлиштаган аёл бир-бир босиб келмоқда. Шошилаётган одамларга туртнинб кетмаслик учунми, йўлак четига чиқиб олган, оҳиста қадам ташлайди. Уннинг мунгайт гавдасидан кўз узмай ўзимча фикр қиласан. Бир оз букилган қомати, хира тортган тимқора нигоҳлар, истарали юзларидаги сўлғинлик — булар тақдир зарбаси эмасмикки? Ярим очиқ сочларига қор қўнган, озғин қўлларда бир жуфт қизайлар гул. У ана шу гулларни бағ-

рига авайлаб босганича битта-битта қадам ташлайди.

Ҳар тонг уни учратганим да бошқа томонға юрмоқчи бўламан-у, лекин... оёқларим ўзимга бўйсунмайди. Қандайдир ғайриоддий куч йўлимни тұсади. Ана шу куч таъсиридан күтулолмай унга қараб юраман. Аёл қайтирилди жиҳатлары билан онамни әслатарди менга. Уни кўрдим дегунча ҳар тонг менга оқ йўл тилаган кўйи юзларига фотиҳа тортиб остоңада қолган, то қайтиб келгүнимча йўлларимга ниғорон ғаназоримнинг нурли чехраси кўз олдимда нағоён бўлади. Айниқса, сўнгги пайтларда бутун борлинги-ла менга суюниб қолган мунис волидамни әслатарди бу аёл.

Бугун ҳам шундай бўлди. Ўзим сезиб-сезмаган ҳолда қип-қизил гулларни оҳиста тутамлаган аёл рўласига ўтдим. У атрофга деярли қарамас, гўёки тўртбурчак гишларни санаб келаёттанадек. Уннан бир фурсат тўхтатгим, нимадир демоқчи, агар

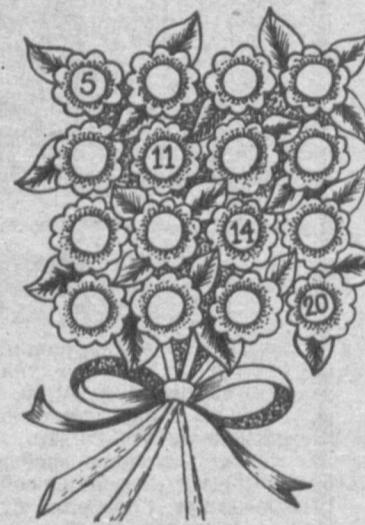
ўзимга қўйиб берса, мунштипар соchlарини силагим келади...

Иўқ, журъат этолмадим. Ниҳоят униң қадам ташлаши секинлашди. Шундокқина кўча ёқасидаги улуғвор ёдгорлик қаршиисида тұхтади. Назаримда эгилган гавдаси яна бирор эгилгандай түюлди, титрек бармоқлары билан мармартшага йўниб битилган ёзувларни сидади. Лаблар алланарсалар деб пичирлади, қўлидаги гулларни ёдгорлик пойига қўйди. Кейин қаддини ростлади. Шунда киптиклиарига илиниб турған томчи ёшни кўрдим...

Бу мунгли аёл ким? Кимни хотирлаяпти? Менга қонғи. Сөвуқ мармартшага қуёшнинг илли нурида жиљавланиб товланади. Оҳиста ортига бурилган аёл яна бир-бир босиб узоқлашиб борар, тонг шабадаси эса у қолларига гулни тортқилар, анвойи ҳидларни атрофга таратарди...

Сиддиқ СУЛАЙМОНОВ.

БОШҚОТИРМА

ХУРМАТЛИ муҳаррири! «Постда» рўзномасининг иккиси сонида берилған пенсия ҳақидаги мақолани кечаси ўқиб чиқдим. Нега десанғиз, биз томонларда тонгги рўзномаларни кечқурин, оқшомда қиадиганларини эса бир ҳафтадан кейин көлтиришади, азаматлар. Хуллас, ўша мақолани ўқиб чиқиб, тоғыт севиндим. Вақтнинг үтишини қаранг, тұрт йил милицияда хизмат қилиб қўйибман. Яна хизмат қилишим керак бўлган

йилларни ёзиб, ҳар бир сон атрофига гул солдим. Қизиқиша. Жуда чиройли чиқди. Энига, бўйига, диагоналига санасанғиз ҳам менинг пенсия ёшым — 50 рақамига тенг бўлди.

Ўша кечаси маза қилиб ухладим. Туш кўрдим, ҳаттоқи. Мени генерал лавозимида пенсияга кузатишаётганиши.

Әрталаб уйғондим, кайфиятни бузилди. Чунки кечаси йўлаб топған сонлар тартибини эслолмадим. Илтинос, менга ёрдам берсангиз...

Хизмат жойим ва унванини атайлаб ёзмадим.

Камоли эхтиром ила
Р. ЭЛШОДОВ

* * *

12 январь сонида чиққан бошқотирманинг жавоблари билан танишинг: 1) инспектор. 2) рапорт. 3) терговчи. 4) истеъло. 5) обуна. 6) ажрим. 7) мансаб. 8) бошқарма. 9) адвокат. 10) тингловчи. 11) инкор. 12) ревизия. 13) Яшин.

Ушбу бошқотирмага Фарғона шаҳар Конституция күчаси, 39-й 41-хонадонда яшовчи Эркинжон Этамов тұрғы жавоб берган.

Муҳаррир

З. ОТАЕВ